

Lovforslag nr. L 26. Fremsat den 15. oktober 1987 af Henning Rasmussen (S), Bakholt (S), Dorte Bennedsen (S), Erling Christensen (S), Pernille Forchhammer (S), Lone Møller (S) og Stavad (S)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner

(Ophævelse af deponeringsordning)

§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 464 af 29. juni 1987, foretages følgende ændringer:

1. § 10, stk. 17-30, ophæves.

2. § 17, stk. 18-24, ophæves.

3. I § 27, stk. 3, ændres »og stk. 17-30, samt § 17, stk. 13-15 og stk. 18-24« til: », og § 17,

stk. 13-15«.

4. I § 27, stk. 4, ændres »og stk. 17-30, § 17, stk. 13-15 og stk. 18-24« til: », og § 17, stk. 13-15«.

5. § 31, stk. 2, ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Formålet med lovforslaget er helt at fjerne det straffesystem over for skatteyderne i kommuner og amtskommuner, som et flertal i Folketinget gennemførte i juni 1986.

Efter den gældende lov skal kommuner, der i 1987 og 1988 har større driftsudgifter end fastsat af indenrigsministeren, deponere et beløb i Nationalbanken i det efterfølgende år svarende til overskridelsen. En tilsvarende regel gælder for de amtskommunale driftsudgifter i 1988.

Den kommunale budgetlægning for året 1988, der netop er afsluttet, viser med stor tydelighed, hvor urimeligt og forkert deponeringsystemet virker.

Kommunernes Landsforening har opgjort primærkommunernes deponeringsbeløb for året 1988 på grund af »overskridelser« i 1987 til 1.400 mill. kr., svarende næsten til de 0,4 procentpoint, som kommuneskatten gennemsnitligt stiger med til næste år.

Det betyder, at kommuneskatterne til næste år kunne have været uændrede (gennemsnitligt), hvis folketingsflertallet havde stemt for de socialdemokratiske ændringsforslag om at afskaffe deponeringsordningen, som blev stillet i Kommunaludvalgets tillægsbetænkning over regeringens lovforslag om indgreb i de kommunale budgetter for 1988 (forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner (ophævelse af deponeringsordning vedrørende 1987 for amtskommunerne samt ændring af det amtskommunale bloktilskud) og forslag til lov om den amtskommunale skatteudskrivning i 1988). Ændringsforslagene blev behandlet af Folketinget ved 3. behandling af lovforslagene den 4. juni 1987.

Socialdemokratiet er af den opfattelse, at der også fremover vil være behov for en stram økonomi i kommunerne og er overbevist om, at en ophævelse af deponeringsordningen vil medføre uændrede eller lavere skatteprocenter.

Kommunerne vil også ved budgetlægningen for 1989 få meget store økonomiske problemer på grund af deponeringsordningen. De netop vedtagne budgetter for 1988 viser, at kommunerne trods den store sparevilje, der er vist, vil skulle budgettere med, at der også i 1989 skal indbetales store deponeringsbeløb.

Folketingsflertallet vil derfor også efter næste budgetlægning risikere at få ansvaret for en ny stigning i kommuneskatterne, hvis man opretholder deponeringsordningen.

Budgetlægningen viser i øvrigt, at straffesystemet virker helt tilfældigt og urimeligt. Vækstkommuner overalt i landet rammes, når de må budgettere med stigende driftsudgifter. Kommuner, der har været sparsommelige og tilbageholdende f.eks. med at bygge daginstitutioner eller udbygge ældreforsorgen, rammes, når de nu gennemfører udvidelser, andre for længst har gennemført. Kommuner, der fulgte regeringens henstilling om at bremse hårdt op i 1983 og 1984, rammes, fordi 1984-regnskabet er en væsentlig del af grundlaget for beregning af de såkaldte overskridelser. Kommuner, der på grund af befolkningssammensætningen (f.eks. mange ældre, mange arbejdsløse, mange indvandrere og flygtninge) har et voksende udgiftspres, rammes også.

For amtskommunernes vedkommende besluttede folketingsflertallet under behandlingen i maj-juni 1987 af de nævnte regeringslovforslag at bevare deponeringsordningen for »overskridelser« af driftsudgifterne i 1988, altså med deponeringsbetalinger i 1989. Derimod ophævedes deponeringsordningen ved merudgifter i 1987, således at de netop vedtagne amtskommunale budgetter for 1988 ikke indeholder udgifter til deponering.

Til gengæld vedtog folketingsflertallet en ny beskæring af bloktilskuddet til amtskommunerne på 2 mia. kr., svarende til en amtsskattestigning på 0,6 procentpoint. Samtidig fastsatte man for første gang i kommunestyrets historie, at amtsskatterne skulle fastsættes af indenrigsministeren – de måtte kun stige 0,2 pct. i gennemsnit. Der henvises til Folketingstidende 1986-87, 1. samling, forhandlin-

gerne sp. 12246, 12247, 12468, 12955, 12956, 13316 og 13340.

Derved tvang man amtsrådene til at gennemføre en lang række belastende nedskæringer, til trods for det stigende pres bl.a. på sygehusvæsenet, sygesikringen og andre sårbare områder.

Denne ulykkelige situation kan dette lovforslag ikke rette op på. Det kan kun forhindre, at en forventet overskridelse af rammen for 1988 på op imod 650 mill. kr. fører til en ekstra stigning i amtsskatterne på 0,2 procentpoint oven i den store stigning, der i forvejen vil komme, bl.a. fordi regeringens politik over for amtskommunerne tapper dem for likviditet og har tvunget dem til at låne med færre renteindtægter, større renteudgifter og større låneafdrag til følge.

Socialdemokratiet har samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag fremsat et beslutningsfor-

slag, der skal pålægge regeringen efter forudgående forhandling med sygehuskommunerne at tage initiativer, der forhindrer, at de planlagte nedskæringer og udskydelser på sygehusområdet, som man er blevet tvunget til ved budgetlægningen, bliver gennemført.

Socialdemokratiet vil derudover på andre måder presse på for at sikre, at amtskommunerne også i 1988 og de efterfølgende år kan løse de opgaver, der er pålagt dem.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til nr. 1-5

Alle de foreslåede ændringer vedrører de gældende deponeringsregler, herunder beregningen af deponeringsbeløbene. Ved en vedtagelse af ændringerne fjernes deponeringsbestemmelserne helt.